TU Delft: Betrek technische universiteiten vanaf het begin en bied concrete mogelijkheden voor het testen, toepassen en opschalen van innovaties die bijdragen aan de autonomie, veiligheid en weerbaarheid van Nederland en Europa.

TU Delft verwelkomt de ontwikkeling van de Defensie Innovatie- en Opschalingsautoriteit (DIOA) en het Nationaal Agentschap voor Disruptieve Innovatie (NADI). Beide kunnen helpen om wetenschappelijke kennis sneller te vertalen naar technologie die Nederland weerbaarder maakt. Voor Defensie moet dit leiden tot bruikbare toepassingen. Dat vraagt om een samenhangende aanpak waarin onderzoekers, bedrijven en Defensie vanaf het begin samenwerken aan maatschappelijke en veiligheidsrelevante innovaties. Delft is daarbij een uitstekende vestigingslocatie voor DIOA en NADI.

Als technische universiteit brengt TU Delft de technisch-wetenschappelijke kennis, talent en netwerken van innovatieve bedrijven bijeen. De TU Delft kan een bijdrage leveren aan de ontwikkeling van programma's en challenges. Wij vragen de commissie bij de inrichting van DIOA en de samenhang met NADI aandacht voor de volgende vier punten. Richt DIOA zo in dat het Defensie-ecosysteem substantieel versterkt wordt, verbind onderzoek vanaf het begin aan maatschappelijke en defensierelevante toepassingen, laat programmaleiders opereren op Europese schaal, geef ze ruimte en financier risico, en investeer tegelijk in talent en de wetenschappelijke basis. Hieronder worden deze onderwerpen verder uitgewerkt.

1. Richt DIOA zo in dat het Defensie-ecosysteem substantieel versterkt wordt
Vanuit TU Delft zijn er twee sporen belangrijk bij de DIOA: de (door)ontwikkeling van vroege technologie met mogelijke disruptieve effecten ten bate van samenleving en defensie, en testen en industriële opschaling van relatief volwassen technologie. Vooral in dat eerste spoor raakt DIOA aan NADI (dual-use). In een vroege onderzoeksfase staat immers vaak nog niet vast of een technologie een civiele, militaire of gecombineerde toepassing krijgt.

TU Delft roept daarom op tot een gezamenlijk programma waar de opdrachten elkaar raken, doorverwijzing vanuit de NADI of DIOA en duidelijke afspraken over wie een traject financiert en begeleidt. Het is voor de TU Delft belangrijk dat deelname aan een challenge eenvoudig wordt met afgestemde procedures en herkenbare aanspreekpunten. Onderzoekers en bedrijven moeten hun technologie kunnen doorontwikkelen zonder vast te lopen tussen organisaties of financieringsregelingen.

2. Verbind onderzoek vanaf het begin aan maatschappelijke en defensierelevante toepassingen
TU Delft wijst op het belang om technische universiteiten vroeg bij het formuleren van challenges en programma's te betrekken. Defensiebehoeften, maatschappelijke opgaven en wetenschappelijke mogelijkheden versterken elkaar: samen bepalen zij welke technologische doorbraken kansrijk zijn en op welke termijn deze gerealiseerd kunnen worden. Hierbij is ruimte nodig voor onderzoek waarvan de waarde nog moet worden bewezen. Alleen maar selecteren op snelle inzetbaarheid zou de mogelijkheden voor toekomstige defensie capaciteiten beperken.

TU Delft roept op om per programma faciliteiten te organiseren voor gebruik en testen. Hierbij onderschrijft TU Delft het belang van duidelijkheid van de verwachtingen (aan welke prestatie moet een prototype voldoen, hoe wordt het beoordeeld en onder welke voorwaarden kan Defensie het product kan laten produceren, testen, valideren en in gebruik nemen). Dit laat onverlet de vraag wie de vervolgstap naar productie financiert. Daarmee krijgen succesvolle trajecten een concreet perspectief op toepassing en kunnen bedrijven gericht investeren in opschaling.

3. Laat programmaleiders opereren op Europese schaal, geef ze ruimte en financier risico
Disruptieve innovatie vraagt om deskundige programmaleiders die zelfstandig en snel kunnen beslissen

en trajecten kunnen bijsturen of beëindigen. Dit vereist internationaal talent, waarvoor samenwerking met andere Europese innovatieagentschappen cruciaal is. Hierbij is een scherp functieprofiel belangrijk. Het is van belang dat dit binnen DIOA en NADI wordt vastgelegd. Beoordeel de resultaten van risicovolle programma's in samenhang, zodat het "mislukken" van een afzonderlijk traject niet doorslaggevend is. Kijk daarbij naar technologische vooruitgang/disruptie, toepasbaarheid voor defensie en maatschappelijke opbrengsten.

TU Delft ziet daarom de noodzaak om meerjarige financiering te bieden en onderbrekingen tussen de eerste programma's en de definitieve inrichting van de organisaties te voorkomen. Voor NADI is financiering nodig die niet afhankelijk is van het terugverdienen van iedere investering. En ook binnen DIOA moet ruimte bestaan voor onderzoek waarvan de uitkomst vooraf onzeker is. Vroegtijdig inzicht in welke ontwikkelrichtingen kansrijker zijn dan andere, is daarbij zeer waardevol. Heldere doelen en verantwoording moeten samengaan met de vrijheid om verantwoorde risico's te nemen.

4. Investeer tegelijk in talent en de wetenschappelijke basis

Het succes van DIOA en NADI valt of staat met voldoende onderzoekers, ingenieurs en technisch geschoolde vakmensen. Langjarige investeringen in onderzoek en techniekonderwijs zijn daarom een noodzakelijke randvoorwaarde. Nieuwe innovatie-instrumenten kunnen alleen duurzaam resultaat opleveren als er een sterke kennisbasis en technisch vakmanschap is waaruit nieuwe ideeën en talent voortkomen.

Verbind de programma's aan de Talentstrategie[1] en aan samenwerking tussen universiteiten, hogescholen, mbo en bedrijfsleven. Maak afspraken over gedeeld gebruik van kostbare (onderzoeks)infrastructuur en over kennisveiligheid en intellectueel eigendom. Zorg dat deze afspraken passende bescherming bieden en tijdig duidelijkheid geven aan deelnemende onderzoekers en bedrijven.

Tot slot: Delft als vestigingsplaats voor DIOA en NADI

Delft biedt DIOA en NADI meer dan een vestigingslocatie en uitvalsbasis. Delft vormt de toegangspoort tot een van Europa's leidende deeptechregio's, waar kennisinstellingen, onderzoeksorganisaties, startups, scale-ups, industrie, investeerders, Defensie en overige overheden samenkomen. Met meer dan 3.800 startups beschikt de regio over een van de grootste en meest diverse innovatie ecosystemen van Nederland. Binnen een compacte regio zijn alle ingrediënten aanwezig om technologische doorbraken te ontwikkelen, te testen, te valideren en op te schalen.

Verzoek aan de Kamer

TU Delft vraagt de commissie om het kabinet te verzoeken om DIOA en NADI in samenhang te ontwikkelen, met duidelijke afspraken over financiering en begeleiding van vroege technologie tot industriële opschaling. Betrek technische universiteiten vanaf het begin en bied concrete mogelijkheden voor het testen, toepassen en opschalen van innovaties die bijdragen aan de autonomie, veiligheid en weerbaarheid van Nederland en Europa. Geef deskundige programmaleiders mandaat, stimuleer Europese samenwerking en borg meerjarige financiering met ruimte voor onderzoek met onzekere uitkomst. Investeer daarnaast structureel in talent, onderzoek en techniekonderwijs, gekoppeld aan de Talentstrategie, met gedeelde infrastructuur en heldere afspraken over kennisveiligheid en intellectueel eigendom. Zo kunnen beide organisaties van de start af aan een sterke bijdrage leveren aan de veiligheid, weerbaarheid en strategische autonomie van Nederland en Europa.

[1] Kabinet lanceert Talentstrategie voor toekomstige welvaart | Rijksoverheid.nl